

**ПРОФЕСІЙНА ВЗАЄМОДІЯ У ДІЯЛЬНОСТІ
МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОЇ КОМАНДИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО
ЦЕНТРУ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ**

Суровцева Ірина Юріївна, к.іст.н., доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро

ORCID: 0000-0002-7909-0103

Макарусь Тетяна Миколаївна, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро

Дослідження спрямоване на аналіз співпраці в мультидисциплінарних командах, визначення основних проблем, що впливають на якість взаємодії між фахівцями. Основні функції таких команд включають обмін інформацією, вироблення спільних рішень, взаємну підтримку та стратегічне планування. Особливу увагу приділено комунікаційним процесам та механізмам ухвалення рішень у командах з різною спеціалізацією.

Визначена роль професійної взаємодії у соціальній роботі з особами похилого віку. Геріатричні працівники повинні бути навчені командній співпраці через заходи з тимбілдингу, супервізію, тренінгове навчання. Стаття розкриває аспекти взаємодії в мультидисциплінарних командах, акцентуючи увагу на правовому регулюванні співпраці в реабілітаційній та паліативній діяльності. Здійснено комплексне дослідження проблематики взаємодії в умовах воєнного стану в Україні та необхідності швидкої координації співпраці. Отримані результати вказують на те, що незважаючи на загальне позитивне сприйняття командної роботи, існують суттєві проблеми, пов'язані з нечітким розподілом ролей та недостатньою комунікацією.

Запропоновані рекомендації передбачають покращення механізмів комунікації, впровадження регулярних нарад та створення чітких протоколів ухвалення рішень для підвищення ефективності командної взаємодії, міжвідомчої співпраці, підвищення кваліфікації працівників геронтологічних служб.

Ключові слова: мультидисциплінарна команда, професійна взаємодія, координація, соціальні послуги, геронтологічні кадри.

Surovtseva I., Makarus T. Professional interaction in the activities of a multidisciplinary team of the territorial center for social services

The study is aimed at analyzing cooperation in multidisciplinary teams, identifying the main problems that affect the quality of interaction between specialists. The main functions of such teams include information exchange, joint decision-making, mutual support and strategic planning. Special attention is paid to communication processes and decision-making mechanisms in teams with different specializations.

The role of professional interaction in social work with the elderly is determined. Geriatric workers should be trained in team cooperation through team building activities, supervision, and training. The article reveals aspects of interaction in multidisciplinary teams, focusing on the legal regulation of cooperation in rehabilitation and palliative activities. A comprehensive study of the issues of interaction in the conditions of martial law in Ukraine and the need for rapid coordination of cooperation has been carried out. The results indicate that despite the general positive perception of teamwork, there are significant problems associated with unclear role allocation and insufficient communication.

The proposed recommendations include improving communication mechanisms, implementing regular meetings and creating clear decision-making protocols to increase the effectiveness of team interaction.

Keywords: multidisciplinary team, professional interaction, coordination, social services, gerontological staff.

Постановка проблеми. Злагоджена взаємодія фахівців різних галузей є ключем до ефективної командної роботи, спрямованої на вирішення спільних завдань. Ідея командної побудови ґрунтується на тому, що об'єднання різних точок зору породжує синергетичний ефект, що сприяє знаходженню унікальних рішень. Вважається, що такі міждисциплінарні підходи позитивно впливають на якість соціальної підтримки. Залежно від конкретних потреб суспільства, мультидисциплінарні команди можуть набувати різноманітних форм. Основні функції таких команд включають обмін інформацією, вироблення спільних рішень, взаємну підтримку та стратегічне планування.

У сучасних умовах мультидисциплінарні команди відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності професійної діяльності в різних сферах. Вони дозволяють об'єднувати знання та навички фахівців різних напрямів, сприяючи розв'язанню складних наукових і практичних завдань. Однак, ефективність їхньої роботи часто ускладнюється проблемами комунікації, відсутністю узгоджених механізмів ухвалення рішень та розподілу обов'язків. Саме тому дослідження механізмів взаємодії в мультидисциплінарних командах є актуальним та має важливе значення для теорії та практики соціальної роботи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика ефективної командної взаємодії досліджується багатьма вченими, зокрема, у працях В. Киричука [1] аналізуються моделі координації діяльності, а група авторів [2] розглядає командну згуртованість, що склалася на основі досвіду спільної діяльності і репрезентована у вигляді правил і норм поведінки, дотримання яких є соціальною потребою у більшості членів команди. Дослідження різнобічних аспектів гуртування та командоутворення при підготовці майбутніх соціальних працівників, висвітлено у роботі О. Бартків [3]. Також мультидисциплінарний підхід вирішує комплексні завдання, що не виключають одне одного та мають взаємно-посилюючий вплив, у реабілітаційній, соціально-педагогічній, соціально-психологічній практиці. Однак, у сучасних умовах діджиталізації комунікацій, ці дослідження потребують оновлення, оскільки цифрові технології кардинально змінюють процеси взаємодії в професійних командах.

Мета дослідження: аналіз ефективності професійної взаємодії та ухвалення спільних рішень у мультидисциплінарних командах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професійна взаємодія є ключовим аспектом ефективної діяльності мультидисциплінарної команди. Вона передбачає співпрацю незалежних експертів різних спеціальностей з

метою забезпечення комплексного підходу до вирішення проблем клієнтів соціальних служб. Тобто мультидисциплінарний підхід у національній соціальній роботі визначається як командна діяльність професіоналів з різних професій та галузей, які об'єднуються для вирішення загальної проблеми або зосередження уваги на комплексному веденні випадку. Це часто асоціюється із спільними зусиллями, міжвідомчими ініціативами та партнерською роботою. За Л. Тюптею, команда спеціалістів – це невелика група фахівців з комплементарними навичками, об'єднаними загальною метою, загальним підходом і взаємною відповідальністю для реалізації поставлених завдань [4]. Вона виділяє 3 моделі командної роботи: мультидисциплінарна, міждисциплінарна (міжпрофесійна) і трансдисциплінарна.

Терміни «міждисциплінарний», «міжпрофесійний», «мультипрофесійний» та «мультидисциплінарний» часто використовуються як синоніми для опису різних типів команд та процесів, що в них відбуваються. Усі вони характеризуються процесами, які мають місце під час командної роботи. Однак існують певні відмінності, на які варто звернути увагу.

Мультидисциплінарна команда – це група фахівців під керівництвом консультанта або керівника групи, що включає представників різних спеціальностей, які координують внесок кожної професії з мінімальним перекриттям ролей. Професіонали працюють паралельно, чітко виконуючи свої професійні функції. Кожен фахівець визначає власні індивідуальні завдання та повідомляє про них і результати іншим членам команди, коли це необхідно.

Міждисциплінарні команди складаються з фахівців, які беруть участь у спільному вирішенні проблем, працюючи в межах своєї професійної компетенції. Вони мають спільну мету підтримки та регулярно

спілкуються, співпрацюють, виявляють емпатію та навчаються один у одного. Така команда має значний синергетичний потенціал.

Трансдисциплінарний підхід до командної роботи робить акцент на взаємному навчанні, підготовці та освіті, а також на гнучкому обміні ролями. Фахівці реалізують уніфікований, цілісний та інтегрований план допомоги разом з усіма членами групи, які несуть відповідальність за спільні, орієнтовані на клієнта цілі. Ця модель сприяє розширенню можливостей системи підтримки в певному культурному контексті.

Крім того, міждисциплінарні та мультидисциплінарні команди можуть включати у свій склад і непрофесіоналів, таких як волонтери, поліцейські, цивільні особи тощо. Соціальна взаємодія є невід'ємною частиною професії соціального працівника завдяки її змісту: надання допомоги та догляду.

У Законі України «Про соціальні послуги» (стаття 20. Оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах) вказано, що діагностику потреб особи/сім'ї у соціальних послугах здійснюють фахівець із соціальної роботи, соціальний працівник, соціальний менеджер. У разі необхідності до оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах залучаються медичні, педагогічні працівники, психологи, реабілітологи, ерготерапевти та інші фахівці [5]. Мультидисциплінарне ведення випадку деякі фахівці вважають ефективним та економічно виправданим під час роботи з особами, що зазнали домашнього насильства, ВІЛ-позитивними дітьми, профілактики лудоманії тощо [6]. Мультидисциплінарний підхід із надання соціальних послуг в Україні здійснюється шляхом запровадження комплексу соціальних послуг членами міждисциплінарної команди, до складу якої включаються: соціальні робітники ТЦСО; представники центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; представники відділів у справах сім'ї, молоді та спорту, представники служби у справах дітей; соціальні працівники ОТГ; юристи; психологи, соціальні педагоги тощо.

Мультидисциплінарний підхід у сфері догляду за особами похилого віку утвердився в міжнародній практиці з середини ХХ ст. Його застосування почалось у галузі охорони здоров'я, що привело до активної співпраці між членами медичних професій та соціальними працівниками. Геріатрична соціальна робота як галузь соціальної роботи, що займається людьми похилого віку, набуває значної ролі в умовах глобального старіння населення. Вікові зміни як ознаки старіння, зумовлюють погіршення фізичного та психічного стану осіб похилого віку, що може призвести до інвалідності та самотності. Відповідно, зростає потреба у різних видах медичної допомоги та соціально-реабілітаційних послугах для забезпечення гідної якості життя.

Геріатрична соціальна робота спрямована на побудову та зміцнення підтримуючих соціальних мереж навколо людей похилого віку, а професійні команди в практиці соціальної роботи сприяють наданню послуг та покращенню якості догляду за людьми похилого віку [7].

У системі національної соціальної роботи з особами похилого віку, у Типовому положенні ТЦСО прописана така форма організації роботи територіального центру, як мультидисциплінарна команда. Механізм її утворення визначений наказом Мінсоцполітики від 26.12.2011 р. № 568 «Про Порядок організації мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» [8]. Суть мультидисциплінарного підходу полягає в тому, що виходячи з індивідуальних потреб клієнта забезпечується надання йому комплексу соціальних послуг шляхом залучення мультидисциплінарної команди, до складу якої включаються не менше трьох працівників територіального центру з числа таких осіб, як: соціальний працівник, соціальний робітник, медичний працівник, юрисконсульт, психолог, сестра медична з масажу, лікувальної фізкультури, перукар, швачка, взуттєвик з ремонту взуття тощо. Разом з тим до

мультидисциплінарної команди можуть залучатися фахівці інших установ (наприклад, медичні працівники, психологи), волонтери, представники релігійних конфесій тощо. Фінансування робіт з надання соціальних послуг мультидисциплінарними командами здійснюється в межах затвердженого кошторису.

У цьому Наказі МСП також визначені послідовні етапи діяльності мультидисциплінарної команди з надання соціальних послуг особам похилого віку:

- планування роботи (визначення та оцінювання індивідуальних потреб особи, яка потребує надання соціальних послуг; визначення чисельності осіб, формування списку);
- укладення договору соціального обслуговування з особою, яка потребує надання соціальних послуг;
- організація роботи (визначення складу мультидисциплінарної команди, її керівника та складання графіку надання соціальних послуг, її виїзду; причому виїзди мультидисциплінарної команди проводяться у першу чергу у віддалені населені пункти, в сільську, гірську місцевість, віддалені райони міст);
- безпосереднє надання соціальних послуг;
- аналіз доцільності та ефективності проведеної роботи з надання соціальних послуг, корегування діяльності за результатами аналізу проведеної роботи [9];
- контроль якості соціальних послуг.

Як ми бачимо, мультидисциплінарна команда надає комплекс соціальних послуг залежно від індивідуальних потреб особи (переважно особам з IV та V групами рухової активності). Залежно від виду послуги, допомога надається безпосередньо під час виїзду мультидисциплінарної команди за місцем проживання самотньої/одинокі особи (придбання та доставка продуктів харчування, медикаментів, перукарські послуги, профілактичні та санітарно-гігієнічні заходи, надання консультацій та порад тощо). Звітування на сайтах ТЦСО територіальних громад України (або у соціальних мережах) про надання соціальних послуг мультидисциплінарними командами стало доброю традицією у системі соціальної роботи.

Складні завдання паліативного догляду теж вимагають командної взаємодії компетентних фахівців. Паліативний пацієнт визначається як особа з обмеженим прогнозом життя, яка страждає на прогресуючі захворювання, що не піддаються виліковуванню та супроводжуються сильно вираженим больовим синдромом й складними розладами життєдіяльності. В такому стані пацієнт потребує комплексної послуги, яка б об'єднала медичну допомогу, догляд вдома та психологічний супровід й підтримку священника відповідної релігійної конфесії. З огляду на це, актуальним стає формування кваліфікованої мультидисциплінарної команди для надання паліативної медичної допомоги. Згідно Державного стандарту паліативного догляду, мультидисциплінарна команда – це команда, до складу якої на договірних засадах можуть залучатися інші фахівці, підприємства, установи, організації, а також волонтери відповідно до законодавства [10]. Але невеликий досвід України в сфері соціального паліативного догляду свідчить, що одним із ключових факторів, що уповільнюють його розвиток, є недостатній рівень підготовки медичних і соціальних працівників для роботи з літніми людьми, які мають тяжкі хронічні захворювання.

Інше важливе питання стосується догляду осіб похилого віку, що живуть з деменцією. З метою раннього виявлення проявів деменції та її профілактики заклади охорони здоров'я впроваджують послуги ерготерапевта. До основних засобів терапевтичного впливу відносять організацію вироблення практичних навичок самообслуговування, організацію дозвілля, розвиток комунікацій тощо. Загалом, робота ерготерапевта в мультидисциплінарних командах має на меті не тільки запобігання розвитку деменції, але й вчасне виявлення незадоволених потреб (психічного й фізичного характеру), проведення профілактики супутніх психічних захворювань та покращення якості життя у цілому. Соціальні робітники ТЦСО, які надають послугу догляду людям похилого віку з деменцією, мають проходити обов'язкову професійну підготовку. Якщо міждисциплінарна співпраця з клієнтами та членами їх родин буде успішною, то вся родина, мобілізувавшись, адаптується до нового сприйняття проявів деменції та збереже оптимістичні життєві установки про можливість відновлення втрачених навичок або адекватної підтримки [11].

Члени міждисциплінарної команди повинні мати досвід і навички, необхідні для надання кваліфікованої допомоги особам похилого віку, бути добре поінформованими про принципи роботи й ресурси соціального захисту похилих осіб, про взаємодію складових підрозділів, а також про ресурси недержавних організацій, що працюють у громадах. Для злагодженої роботи мультидисциплінарної команди всі спеціалісти мають володіти однаковою інформацією про клієнта й періодично отримувати інформацію про зміни в його становищі.

Факторами плідної та ефективної професійної взаємодії у міждисциплінарних командах буде:

- динамічність (гнучкість), яка проявляється в постійній зміні змісту та форм роботи фахівців з клієнтом;
- непереривність, що визначається потребою постійної підтримки контакту з клієнтом;
- циклічність, тобто стереотипне, закономірне повторення етапів, стадій процесу в роботі з клієнтом;
- дискретність соціальної роботи як технологічного процесу, яка проявляється в нерівномірному ступені впливу на клієнта на різних етапах діяльності.

Оскільки особи похилого віку потребують більше уваги з боку соціальних працівників/робітників та інших фахівців соціальної й медичної сфери, то існує нагальна потреба у розвитку комунікативних навичок для ефективного спілкування, покликаною своєчасно визначати їхні потреби й проблеми. Саме з цією метою громадський сектор та міжнародні фонди пропонують персоналу геронтологічних служб різнобічні тренінги (наприклад, «Особливості спілкування з людьми похилого віку», «Психологічні аспекти старості», Основи догляду за лежачими та малорухомими людьми», «Антиконфліктна комунікація з особами похилого віку», «Профілактика емоційного вигорання фахівців соціальної сфери», тощо.

Отже, командна робота в умовах війни набуває особливого значення та має свою специфіку. У цей складний час для України, коли кожен громадянин відчуває вплив воєнних дій, ефективна взаємодія в мультидисциплінарному колективі стає не просто бажаною, а необхідною умовою для виживання та подальшого функціонування геронтологічних служб.

Таким чином, для ефективного об'єднання зусиль команди, що складається з фахівців з взаємодоповнюючими навичками, потрібні певні інституційні та нормативно-правові умови, чітко визначена спільна мета та взаємна відповідальність за досягнення поставлених завдань. У зв'язку з цим, можна виділити декілька основних моделей командної роботи: мультидисциплінарну, міждисциплінарну (міжпрофесійну) та трансдисциплінарну. У мультидисциплінарній команді фахівці різних напрямів працюють паралельно, але незалежно один від одного, хоча й в рамках загального плану. Складність життєвих обставин, з якими стикаються люди похилого віку, прямо пропорційна необхідності міжпрофесійної співпраці. Найважливішим завданням геронтологічних служб є надання спеціалізованої допомоги та підтримки для осіб похилого віку, створення програм для своєчасного реагування на наслідки старіння, щоб літні люди могли уникати серйозних захворювань, контролювати свій стан та не боятися можливих фізіологічних змін. У контексті організації соціальної роботи з різними категоріями клієнтів соціальних служб та поліпроблемністю їх потреб, саме мультидисциплінарний підхід є оптимальним для роботи в умовах воєнного стану в Україні. Мультидисциплінарні групи приймають різні форми, залежно від продемонстрованих потреб клієнта, який перебуває у СЖО. Багато функцій команди можна узагальнити: обмін інформацією, прийняття рішень, підтримка та планування. Додаткові переваги включають роз'яснення ролей та переваг для пацієнтів та їх сімей.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи результати дослідження, можна зробити висновок, що ефективність мультидисциплінарних команд значною мірою залежить від налагодженості комунікаційних процесів та механізмів ухвалення рішень. Для покращення роботи таких команд доцільно впроваджувати регулярні зустрічі та обговорення, використовувати сучасні цифрові платформи для

комунікації, розробити чіткі посадові процедури. Майбутні дослідження можуть бути зосереджені на розробці конкретних симуляційних моделей професійної взаємодії у геронтологічних службах, що враховують особливості цифрових середовищ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Киричук В. Сутність та типологія команд. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-67>
2. Волянчук Н., Ложкін Г., Фомич М. Командна згуртованість як соціально-психологічний феномен. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/59679250-3fd7-4a0a-8dc9-fe8e329a2f6f/content>
3. Бартків О. Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників до мультидисциплінарної взаємодії. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13280/1/113-118.pdf>
4. Тюптя Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота: Теорія і практика. Київ: ВМУРОЛ «Україна». 408 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-12084.html>
5. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
6. Типове положення про міждисциплінарну команду із забезпечення медико-соціальної допомоги ВІЛ-інфікованим дітям та їх сім'ям. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-07#Text>
7. Yaru Li & etc. Relational social work supporting family caregivers of older people in crisis: Comparative discussion in Ireland, China, and Namibia. URL: <https://rsw.erickson.international/en/visualizza/pdf/404>
8. ____ Про Порядок організації мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального

обслуговування (надання соціальних послуг). URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0354-12#Text>

9. Звіт про надання соціальних послуг мультидисциплінарними командами Київського міського та районних територіальних центрах соціального обслуговування за 2024 рік. URL:
https://media-stg.kyivcity.gov.ua/kyivcity/sites/26/2025/01/30/Zvit_multidisciplinarni_2024.pdf

10. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги паліативного догляду: Наказ Міністерства соціальної політики від 20.02.2024 № 70-Н. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0504-24#Text>

11. Життя з деменцією: від теорії до практики догляду: методичні рекомендації / Тимошенко Н.Є., Романова Н.Ф., Орпер М.Ю.; заг. ред. Н.Є. Тимошенко. К.: Вид-во РПА «51 Паралель», 2025. 48 с.
<https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/2d90acbc-286d-4581-87c8-7cdad350a381/content>

REFERENCES

1. Kyrychuk, V. (2024). Sutnist ta typolohiia komand [The essence and typology of teams]. Retrieved from <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-67> [in Ukrainian].

2. Volianiuk, N., Lozhkin, H., Fomych, M. (2022). Komandna zghurtovanist yak sotsialno-psykholohichniy fenomen [Team cohesion as a socio-psychological phenomenon]. Retrieved from <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/59679250-3fd7-4a0a-8dc9-fe8e329a2f6f/content> [in Ukrainian].

3. Bartkiv, O. (2023). Profesiina pidhotovka maibutnikh sotsialnykh pratsivnykiv do multydystsyplinarnoi vzaiemodii [Professional training of future social workers for multidisciplinary interaction] Retrieved from

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13280/1/113-118.pdf> [in Ukrainian].

4. Tiuptia, L.T., Ivanova, I.B. (2004). Sotsialna robota: Teoriia i praktyka [Social Work: Theory and Practice]. Retrieved from <http://politics.ellib.org.ua/pages-12084.html> [in Ukrainian].

5. On social services: Zakon Ukrainy № 2671-VIII (2019, January 17). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> [in Ukrainian].

6. Typove polozhennia pro mizhdystsyplinarnu komandu iz zabezpechennia medyko-sotsialnoi dopomohy VIL-infikovanym ditiam ta yikh simiam [Model regulation on an interdisciplinary team for providing medical and social assistance to HIV-infected children and their families]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-07#Text> [in Ukrainian].

7. Yaru Li & etc. (2024). Relational social work supporting family caregivers of older people in crisis: Comparative discussion in Ireland, China, and Namibia. URL: <https://rsw.erickson.international/en/visualizza/pdf/404> [in English].

8. Pro Poriadok orhanizatsii multydystryplinarnoho pidkhodu z nadannia sotsialnykh posluh u terytorialnomu tsentri sotsialnoho obsluhovuvannia (nadannia sotsialnykh posluh) [About the Procedure for organizing a multidisciplinary approach to the provision of social services in a territorial social service center (provision of social services)]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0354-12#Text> [in Ukrainian].

9. Zvit pro nadannia sotsialnykh posluh multydystryplinarnymy komandamy Kyivskoho miskoho ta raionnykh terytorialnykh tsentrakh sotsialnoho obsluhovuvannia za 2024 rik [Report on the provision of social services by multidisciplinary teams in Kyiv city and district territorial social service centers for 2024]. Retrieved from

https://media-stg.kyivcity.gov.ua/kyivcity/sites/26/2025/01/30/Zvit_multidisciplinarni_2024.pdf [in Ukrainian].

10. On approval of the State Standard for the Social Service of Palliative Care: Nakaz Ministerstva sotsialnoi polityky № 70-N (2024, February 20). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0504-24#Text> [in Ukrainian].

11. Zhyttia z dementsiieiu: vid teorii do praktyky dohliadu: metodychni rekomendatsii (2025) [Living with dementia: from theory to care practice: methodological recommendations]. Retrieved from <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/2d90acbc-286d-4581-87c8-7cdad350a381/content> [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції / Received 7.05.2025

Прийнята до друку / Accepted 12.05.2025